

line. Ta mislim, ti bi se bojao, ako rečeš, da je za glavu netko veći i manji, sukobit će se s tobom kakav protivan govor i reći: prvo i prvo po istome je veće većim, a manje manjim; zatim za glavu je — a malena je — veći većim, a baš to je čudo, što je netko nečim malim velik. Ne bi li se toga bojao?

I Kebet se nasmije i reče:

— Ja bar bih.

— Ne bi li se, kaže, ti bojao tvrditi, da je deset osam za dva više i da s toga uzroka nadvisuje ono, a ne množinom i radi množine? I da je dva lakta dugačko polovicom veće od onoga, što je lakat dugo, a ne veličinom? Ta isti je negdje strah.

— Dašto, kaže.

— Pa što? Dometneš li jedan na jedan, ne bi li se ti žacao kazati, da je dometanje uzrok, te je nastalo dva? Ili pocijepaš li, — cijepanje? Ne bi li ti u sav glas stao vikati, da svako za se, koliko znaš, nikako drukčije ne nastaje nego tim, da se ono u svemu, čega se dostane, dostane svoga bića. Ne bi li rekao, da tu ne znaš nikakoga drugog uzroka postanju broja dva nego učešće u dvojini? Nje treba da se dostane ono, što hoće dva da bude, a jednine ono, što hoće da bude jedan. Ne bi li se ti okanio onoga cijepanja i dodavanja i drugih takvih mudrolija i prepustio mudrijima od sebe, neka odgovore? A kad bi se ti držao onoga sigurnog osnova, a svejedno se neiskustva svoga, štono riječ, plašio kao sjene svoje, bi li tako odvratio? Pa ako bi tko udario na sam

osnov, bi li ti pustio s mirom i ne bi odgovorio, dogod ne bi ogledao, da li se ono, što se iz njega izvelo, jedno s drugim slaže ili ne slaže? Pa kad bi trebalo da sam osnov opravdaš, bi li, dok bi opravdavao, tako isto uzeo za osnov opet drugi osnov, koji bi se između viših činio najbolji, dok ne bi došao do nečega što zadovoljava?⁷⁰ I ako bi iole htio nešto naći, što zaista jest, bi li poput ljudi, koji su vješti oprečnim govorima,⁷¹ ujedno govorio i o izvoru i onom, što se iz njega izvodi, i gradio zbrku? Ta u njih može biti da nema ni ma kakoga obzira ni brige za to; jer ako i miješaju u svojoj mudrosti sve skupa, a ono su opet kadri sami sebi sviđati se. A ti — kaže, — ako si filozof, radit ćeš, mislim, onako, kako ja velim.

e

102

— Pravu pravcatu istinu govoriš, rekoše u jedan mah Simija i Kebet.

— Tako mi Zeusa, Fedone, baš pravo! reče Ehekrat. Ta Sokrat je to, čini mi se, začudo jasno rekao i za onoga, koji samo malo pameti ima.

— Pa i svima se, Ehekrate, nazočnima baš učini.

— A i nama, što nijesmo tamo bili, a sada čujemo. Ali što se zatim raspravljalo?